

דעת רבי יוחנן: מן התורה קונים את המטלטלים במעות ולא במשיכה, ורק מדרבנן קונה רק לכשימשוך [ואפילו לא נתן מעות], ומשום גזירה, כמבואר שם.

וריש לקיש סובר: מן התורה אין מעות קונות את המטלטלין, אלא משיכה היא שקונה.

ב. הסוגיא שלפנינו דנה בדין מכירת מטלטלין ישראל לגוי או גוי לישראל, אם הקנין במעות או במשיכה.⁽¹⁾

ג. סוגייתנו סוברת שישראל מישראל קונה מטלטלין במשיכה ולא במעות.⁽²⁾

ישראל שנתן מעות לגוי בבהמתו המבכרת:

בדיניהם של גויים אנו דנים אותו שקנינם בכסף, [ומפרש לה ואזיל!] ⁽³⁾ ולפיכך: **אף על פי שלא משך**, מכל מקום קנה הישראל

חמורים שהם קדושים, מפטרי סוסים וגמלים שאינם קדושים, וענהו רבי אלעזר: שסייעו את ישראל בשעת יציאתם ממצרים, שאין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים, ולכן הקדימו.

ואי בעית אימא:

אידי דזוטרן מיליה דבהמה טמאה [היות וכלל דיני פטר חמור מעטים הם מדיני בכור בהמה טהורה], שהרי פרק אחד בלבד עוסק בו, ובבכור בהמה טהורה שנינו במסכתין כמה פרקים, לפיכך **פסיק ושדי לה**, כלומר, העדיף התנא לסיימם תחילה..

אמר רבי יצחק בר נחמני אמר ריש לקיש משום רבי אושעיא:

א. נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש בבבא מציעא מזו ב בדין מכירת מטלטלין מישראל לישראל:

הישראל הקונה הוא, שהתנה כן שקניינו יהיה בדיניהם שמעות קונות, והא קא משמע לן שאם התנה בהיפוך שקניינו בדיני ישראל לא קנה ופטור מן הבכורה, שהרי מבואר בהמשך הסוגיא, שאם קיבל הגוי לדון בדיני ישראל לא קנה עד שימשוך. ואכן הביא כן מדברי התוספות **בבבא בתרא** נד ב, דמתבאר מדבריהם, שהם דברי הלוקח שהתנה שקניינו יהיה בדיניהם דמעות קונות.

[ולכאורה נראה גם מלשון הרמב"ם [בכורות ד ה] שאינו מפרש כרש"י, שהרי כתב: ישראל שנתן מעות לגוי וקנה לו בהן בהמה מגוי בדיניהן אף על פי שלא משך קנה. אך מהר"י קורקוס נראה שמפרש את דברי הרמב"ם כדברי רש"י].

1. ובענין זה נחלקו אמוראים גם בעבודה זרה עא, ואף שם האריכה הגמרא בענין זה, ראה שם.

2. הנידון בכל מקום אם מעות קונות או משיכה קונה היינו במכר, ולא במציאה או במתנה, כן מבואר בתוספות עבודה זרה עא א ד"ה פרדשני. וראה רמב"ן בבבא מציעא מזו ב שלכאורה חלוק על דבריהם, וראה בדברי יחזקאל סימן ס, שאף הרמב"ן לא נחלק לגמרי על דברי התוספות. ולכן הדגשנו בפנים שהנידון הוא על מכר מטלטלין.

3. כן מפרש רש"י את לשונו של רבי אושעיא, וכן ביאר רבינו גרשום. ומהר"ט אלגאזי [יז ח] כתב, דהלשון לא משמע כן, אלא: תנאי